Dosarul nr.2-17313/2024 (2-24148103-12-2-26122024-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la data de 20.02.2025

hotărîrea motivată a fost emisă la data de 06.05.2025

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanța în componenţă:
preşedintele şedinţei
judecătorul Iraida Secrieru-Coşleț
grefier Carolina Domnișor

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Suman Olesea împotriva lui Suman Ion privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată

constată

La data de 18.12.2024 la judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost depusă, și, la data de 26.12.2024 a fost repartizată cauza la acțiunea lui Suman Olesea împotriva lui Suman Ion privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că, părțile au divorțat la data de 13 iulie 2018. Din relația de căsătorie a acestora s-a născut copilul *****.

Menționează reclamanta că, întâmpină dificultăți majore la întreținerea sa, a copilului și a locuinței, iar pârâtul refuză să acorde orice ajutor financiar necesar pentru întreținerea lor lunară, motivând că, nu are posibilitate.

Mai menționează reclamanta că, își asumă responsabilitatea completă pentru creșterea și îngrijirea copilului, îi asigură un mediu stabil și resurse necesare pentru dezvoltarea intelectuală, educație, activități extrașcolare a copilului, care înregistrează reușite excepționale, în lipsa contribuției din partea pârâtului. Iar, relația complicată dintre pârât și reclamantă indică o lipsă de sprijin activ din partea ultimului, atât emoțional, cât și material.

La fel, subliniază că, deși, pârâtul este tatăl fiicei *****, acesta nu oferă nici un sprijin financiar pentru întreținerea și creșterea copilului, doar ocazional, când însăși copilul î-i cere, transferă 250 euro și insistă în mesaje ca, acești bani să fie cheltuiți pentru copil, în contextul în care pîrîtul, nu contribuie benevol decât dacă i-se reamintește, reclamanta fiind impusă să își asume integral cheltuielile legate de trai, hrana, îngrijirea medicală, educație. Deși, sunt dificultăți financiare inerente, pârâtul știind de ele, nu contribuie nici-un fel la susținerea copilului său, neimplicându-se în asigurarea unui nivel de trai adecvat pentru aceasta, iar această lipsă de sprijin din partea pârâtului, pune o povară financiară disproporționată asupra reclamantei, care acționează singură pentru a satisface total nevoile copilului.

Mai menționează reclamanta că, copilul este foarte activ, implicat în numeroase activități extra curriculare, inclusiv frecventează voleiului, ore adăugătoare de informatică, ore suplimentare de limbă germană, are talent în domeniul artei și tehnologiilor, care, au fost remarcate de instituția publică Liceul Teoretic ”Gaudeamus” pentru promovarea imaginii instituției în anul de studii 20*****-2024. Indică că, copilul are reușite academice remarcabile și continuă să fie una din cele mai bune, și, merită susținerea ambilor părinți pentru șansă mai bună în viață prin studii. Toate aceste activități implică costuri suplimentare pentru echipamente, taxe de participare și transport, pe care, menționează reclamanta că, le suportă integral. Iar, pârâtul nu contribuie financiar, deși, are obligația de a sprijini aceste nevoi pentru a asigura un nivel de trai adecvat și dezvoltare armonioasă pentru fiica sa.

Reclamanta subliniază că, întreținerea fiicei implică cheltuieli constante și semnificative având în vedere necesitățile specifice vârstei și dezvoltării sale, cum sunt: plata taxei pentru volei, cursuri suplimentare esențiale de informatică, limba germană, limba engleză, precum și achiziționarea de haine și alte produse necesare vieții cotidiene. La fel, indică că, din cauza unor probleme de vedere identificate recent, i-au fost prescrișii ochelari, iar costurile acestora sunt considerabile. Reclamanta argumentează că, acest cheltuieli sunt inevitabile și că, lipsa unui sprijin financiar din partea pârâtului o pune într- o poziție dificilă, obligând-o să acopere toate aceste nevoi singură.

A mai reiterat reclamanta despre necesitățile copilului ce țin de asigurarea cu haine, medicamente, alte produse care se consumă în mod obișnuit în asemene circumstanțe, de care, pârâtul nu este preocupat.

A mai făcut referire reclamanta la faptul că, copilul și-a văzut foarte rar tatăl, despre acest fapt indicând într-o scrisoare întocmită de ea, din care se implică

absența aproape completă a pârâtului din viața copilului, și că, singurul său aport material al pârâtului, este sporadic și insuficient, oferind doar o mică parte din alocația europeană a copilului. Această situație îi aduce copilului nu doar lipsuri materiale, ci și suferință emoțională, agravând sentimentul de abandon și durere provocată de absența paternă. Consideră că, comportamentul tatălui demonstrează o lipsă totală de responsabilitate, afectând grav dezvoltarea copilului și justificând necesitatea unui sprijin judiciar care să protejeze interesele superioare ale copilului.

La fel, a indicat reclamanta că, este nevoită să se descurce singură cu dificultățile financiare și cu asigurarea suportului emoțional necesar. Neparticiparea tatălui în viața fiicei sale nu doar că, afectează stabilitatea financiară a familiei, dar contribuie și la deteriorarea relației părinte copil, generând un sentiment profund de abandon și lipsă de susținere. Indiferența sa față de dificultățile întâmpinate de copil și mama acestuia subliniază o neglijență flagrantă ce contravine obligațiilor legale și morale pe care un părinte le are față de copil.

Avînd în vedere circumstanțele descrise menționează reclamanta că, este pusă de pârât într-o situație când a devenit unicul părinte responsabil de copil și unicul care suportă integral toate costurile de întreținere și creștere a minorei. Și, afirmă că suma pensiei de întreținere a minorului este o formă de prestație socială condiționată de vârsta beneficiarului (copil minor) și statutul acestuia (copil stabilit cu domiciliu la un părinte după divorțul / separarea părinților). Așteptarea legitimă a copilul de a beneficia de plata lunară a întreținerii sale de către părintele care locuiește separat de copil apare în momentul divorțului sau separării părinților și este un drept protejat de Articolul 1 Protocolul 1 al Convenției Europene. Acest drept devine executoriu în ziua plății benevole, încheierii unui acord mutual a părinților sau în ziua pronunțării actul judecătoresc de încasare forțată a plății de întreținere a minorului. Așadar, odată ce legislația Republicii Moldova garantează fiecărui copil întreținere din partea ambilor părinți și prevede clar condițiile și mecanismul de obligare la plata acestei prestații social consideră reclamanta întemeiată cerința sa în acest sens.

A făcut reclamanta referire la prevederile legale după cum urmează: Constituția Republicii Moldova, art. 24, care implică dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, cu mențiunea că, Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică. Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante. Și, art.50 ce implică ocrotirea mamei, copiilor și a tinerilor - mama copilului are dreptul la ajutor și ocrotire specială.

La fel, a făcut referire la art.53, 54, 57, 62, 74, 76 Codul familiei; legea nr.370/20***** privind drepturile copilului, și anume art.11 - dreptul copilului la un nivel de trai decent - copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permit dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se, în primul rând, de interesul superior al copilului. Precum și art.14 a aceleași norme, și, art.31.

A mai indicat reclamanta că, odată ce continuă să locuiască pe teritoriul Republicii Moldova, unde sunt stabiliți cu domiciliu și depind unul de celălalt, legislația Republicii Moldova guvernează acest litigiu. Mai mult, potrivit prevederilor art. 75 și art. 110 Codul familiei, copilul minor are dreptul să solicite majorarea întreținerii sale pentru că separarea părinților săi nu trebui să-l afecteze atât de dur. Să fi fost părinții căsătoriți sau locuind împreună, veniturile pârâtului, la fel, ca ale mamei, ar fi fost puse la baza creșterii și educației copilului. Din motivul că, pârâtul locuiește separat de copilul său și este impus să achite o sumă sub nivelul minim și neregulat cu titlu de pensie alimentară, aceasta este una necorespunzătoare necesităților de creștere și dezvoltare a unui minor. Dacă pârâtul are resurse, are bani pentru întreținerea sa călătorii, vacanțe, mașini relații amoroase, consideră reclamanta că, are resurse și pentru întreținere copilului său, doar că nu dorește să o facă benevol.

Reclamanta insistă conform cererii de chemare în judecată că, pensia de întreținere a copilului minor este dreptul său la proprietate, iar acest drept este garantat atât de Constituția Republicii Moldova cât și de legislația civilă cea privind drepturile copilului. Mai mult, prin legea nr. 45/2007 privind combaterea prevenirea violenței în familie, statul recunoaște ca fiind violență economică acțiuni membrului de familie (în cazul dat a tatălui copilului) de privare de mijloace economice, refuzul de a susține familia și alte acțiuni cu efect similar. Reclamanta susține că, neparticiparea benevolă a pârâtului la întreținerea și creșterea copilului se face de pârât cu viclenie și impunitate, or, ea nu ar trebui să cerșească bani pentru întreținerea copilului, atît timp cât, copilul are doi părinți cu drepturi depline și egale, dar odată ce pârâtul este inconștient de obligațiile ce-i revin, reclamanta face uz de lege pentru a pune în aplicare obligațiile părintești a pârâtului urmând interesul superior al copilului.

Mai indică reclamanta că, pârâtul este un adult sănătos și apt de muncă care își asigură propria întreținere (hrană, mașină, casă, haine, încălțăminte, deplasări,

vacanțe etc) și o intimidează când este solicitat cu privire la copil, pentru a se eschiva de plata pensiei de întreținere în folosul minorei.

Precum și a indicat reclamanta că, pârâtul deține o întreprindere - Societatea cu Răspundere Limitată ”Suman Grup”, activitatea căreia este transportul terestru de călători, comerțul cu amănuntul, activitatea de turism, activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și străinătate. Realizează venituri și refuză întreținere corespunzătoare reușitelor școlare a copilului său. Comportamentul pârâtului denotă iresponsabilitate și neglijență față de necesitățile copilului, a cărui părinte este, fiind mulțumit de faptul că mana copilului suportă toate cheltuielile și nu-l mustră conștiința pentru faptul că, nu contribuie.

A reiterat reclamanta despre obligația părintelui care locuiește separat de a plăti pensia de întreținere lunară a copilului, sumă fixă fiind reglementată atât în Codul familiei, cât și în alte acte normative. Astfel, art.74 Codul familiei implică că, părinții au obligația legală de a-și întreține copiii minori. Aceasta înseamnă că, ambii părinți, indiferent de situația lor familială au responsabilitatea de a asigura un nivel de trai adecvat pentru copil. În cazul în care părinții nu locuiesc împreună, părintele care nu locuiește cu copilul trebuie să contribuie la întreținerea acestuia.

La fel a făcut referire la art.76 din același cod, care, prevede că pensia de întreținere poate fi stabilită sub forma unei sume bănești fixe, când părintele solicitant consideră că, aceasta este cea mai potrivită soluție, ținând cont de interesele copilului și de veniturile părintelui obligat la plata pensiei de întreținere. Acest mecanism oferă stabilitate financiară copilului, asigurând un venit constant pentru acoperirea nevoilor sale.

A citat și prevederile art.8 a Legii privind drepturile copilului, care implică că, părinții sunt principalii responsabili pentru creșterea și întreținerea copiilor lor, iar statul are obligația de a sprijini părinții în îndeplinirea acestor responsabilități. Aceasta include mecanisme legale, precum stabilirea și colectarea pensiei de întreținere, pentru a asigura un nivel de trai decent copiilor.

Indică reclamanta că, când se invocă interesul superior al copilului la luarea deciziilor, opinia acestuia trebuie consultată referitor la deciziile care îl privesc direct. În legea nr.370, art. 15, este specificat că, statul garantează copilului dreptul de a-și exprima liber opinia în orice problemă care îl privește, ținând cont de vârsta și maturitatea acestuia. De asemenea, art. 54 din Codul familiei menționează că, copilul are dreptul la exprimare opiniei în toate chestiunile care privesc viața lui personală și familială, precum și în proceduri administrative și judiciare. Astfel, opinia copilului este consultată în cazuri legate de educația sa, domiciliu, relații cu

părinții și alte persoane apropiate, și, în cadrul proceselor judiciare care îl afectează direct.

Interesul superior al copilului este un principiu fundamental în dreptul internațional, în special, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și în interpretările Comitetului ONU privind drepturile copilului. Acest principiu implică că, toate deciziile acțiunile care vizează copiii trebuie să fie luate având în vedere prioritar bunăstarea, dezvoltarea copilului, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Conform art. 3(1) din Convenția ONU privind Drepturile Copilului, în toate acțiuni care privesc copiii, fie că sunt întreprinse de instituții publice, sau private, de asistență socială, de tribunale, de autoritățile administrative, sau de organisme legislative, interesul superior al copilului trebuie să fie o considerație primordială.

În jurisprudența CEDO, principiul interesului superior al copilului a fost dezvoltat pentru a include următoarele elemente: asigurarea bunăstării fizice și psihologice a copilului; protecția împotriva expunerii la pericole sau situații de violență și abuz; respectarea dreptului copilului de a avea relații apropiate și continue cu ambii părinți dacă acest lucru este în interesul său; facilitarea dezvoltării copilului într-un mediu stabil, sigur și iubitor.

În același aspect, susține reclamanta că, trebuie subliniat că, interesul superior al copilului include, în mod esențial, protecția împotriva expunerii la violență și abuz în cadrul familial. În cauza Neulinger și Shuruk împotriva Elveției, CtEDO a reținut că, deși copilul are dreptul de a menține o relație cu ambii părinți, acest drept nu poate prevala asupra interesului său superior. În acest sens, Curtea a reținut că, trebuie să fie garantată stabilitatea psihologică și emoțională a copilului. Dacă există dovezi că, unul dintre părinți poate pune în pericol dezvoltarea sănătoasă a minorului, atunci, instanța trebuie să intervină și să limiteze contactul pentru a proteja bunăstarea copilului.

La fel, a făcut referire reclamanta că, în Comentariul general nr. 14 al Comitetului ONU privind drepturile copilului, emis de Comitetul ONU privind drepturile copilului, se indică interesul superior al copilului trebuie evaluat pe baza circumstanțelor fiecărui caz în parte. Fiecare copil este unic și are nevoi specifice, iar instanțele trebuie să ia în considerare toate aspectele legate de siguranța, educația, stabilitatea emoțională și sănătatea fizică a copilului atunci când ia decizii. Nu există o soluție unică pentru toate cazurile, iar instanțele sunt obligate să analizeze situația concretă a fiecărui copil pentru a asigura o decizie care să promoveze cel mai bine interesul acestuia. Anterior, Comitetul ONU privind drepturile copilului, în Comentariul general nr. 13 a subliniat clar că, statele au

obligația de a proteja copiii împotriva oricărei forme de violență fie fizică, verbală sau emoțională, care poate afecta dezvoltarea copilului. În cazurile de violență domestică, interesul superior al copilului dictează ca statul să acționeze prompt pentru a separa copilul de sursele de abuz și a asigura protecția acestuia în vedere dezvoltării într-un mediu sănătos și sigur.

Prin prisma acestor norme, reclamanta insistă ca la adoptarea deciziei despre obligarea pârâtului de a contribui financiar la plata întreținerii copilului și a ei, unicul părinte preocupat de creșterea copilului, trebuie luate în calcul opinia copilului și interesul superior al copilului. Și, afirmă că, în relația ei cu pârâtul, dea lungul anilor, au fost acțiuni violente, la care copilul a fost martor. Chiar și faptul că, pârâtul refuză intenționat să ofere sprijin de orice natură la creșterea copilului, spune multe despre respectul și grija ce o poartă pârâtul pentru reclamantă și copil.

Cu referire la solicitarea de indexare a pensiei de întreținere în valoare de 7000 lei, a făcut referire la hotărârea nr. ***** a Curții Constituționale din 15.10.2024 privind excepția de neconstituționalitate a unui text din art. 108 din Codul familiei, și, a indicat că, referitor la protejarea interesului superior al copilului, autorul sesizării a subliniat că, pensia de întreținere reprezintă o componentă esențială a principiului interesului superior al copilului, asigurându-i acestuia un mediu sănătos și sprijinul necesar pentru dezvoltare. Autorul sesizării a solicitat ca până la remedierea deficienței de reglementare și înlăturarea viciului de neconstituționalitate să fie indexată mărimea pensiei de întreținere a copilului minor stabilită de instanța de judecată sub forma unei sume fixe, luându-se ca bază cel puțin rata inflației medii anuale la data pronunțării hotărârii judecătorești, pentru fiecare an după pronunțarea hotărârii. Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a susținut că lipsa unui mecanism de indexare constituie o ingerință în drepturile fundamentale ale copilului. Curtea a fost de acord că această omisiune împiedică garantarea stabilității financiare și a echității în asigurarea nevoilor copilului pe termen lung. Curtea a menționat, prin exemple internaționale, unde există reglementări clare pentru indexarea automată a pensiilor de întreținere stabilite în sumă fixă (precum România). Aceasta reflectă o tendință internațională de protecție a minorilor în fața inflației și un argument pentru actualizarea legislației moldovenești. Curtea Constituțională a stabilit, ca măsură temporară, aplicarea mecanismului de indexare folosit pentru pensiile din sistemul public, reglementat de art. 13 alin. (2) din legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

A solicitat reclamanta obligarea pârâtului Ion Suman să achite lunar în beneficiul său pensie de întreținere a copilului ***** în sumă fixă de 7000 lei și 1/4 din salariu și toate veniturile pârîtului până la atingerea vârstei de 18 ani, cu

indexarea corespunzătoare a sumei fixe pe durata executării hotărârii judecătorești, în temeiul art. 75, 76 alin. (1) și art. 108 Cod familiei; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reclamanta – Suman Olesea s-a prezentat, cererea a susținut și a solicitat admiterea ei.

Reprezentantul reclamantei – Doina Ioana Străisteanu în ședința de judecată s-a prezentat.

Pârâtul – Suman Ion în ședința de judecată s-a prezentat și a indicat că, acordă ajutor material copilului ori de cîte ori i se solicită, și, că, nu este împotriva achitării pensiei de întreținere în mărimea corespunzătoare necesităților copilului ținând cont de aportul ambilor părinți.

Studiind materialele dosarului, ascultând părțile, analizând în corespundere cu prevederile art.130 CPC, cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial acțiunea, din următoarele considerente.

Conform art.58, alin.(1)Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art.74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art.76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art.3, alin.(1) al Convenției cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Astfel, în ședința de judecată s-a stabilit că, părțile au fost în relații de căsătorie începând cu data de 10.10.2010, iar, prin hotărârea din data de 12.06.2018 a judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, căsătoria acestora a fost desfăcută.(f.d.16, 17)

Din căsătoria părților, la data de 04.02.2012, s-a născut copilul *****.(f.d.18) După desfacerea căsătoriei, copilul minor ***** a rămas să domicilieze cu mama Suman Olesea, acest fapt a fost invocat de aceasta, și nu a fost negat de pârât, din contra, l-a recunoscut, și, instanța îl va reține în modul corespunzător.

Conform cererii de chemare în judecată, fapt susținut și în ședința de judecată, reclamanta indică despre întreținerea, în mare parte, de către ea a copilului minor și participarea pasageră, ocazională și după multă insistență, a pârâtului prin sume insuficiente pentru întreținerea corespunzătoare a copilului minor ce implică necesitățile cotidiene de hrană, haine, dezvoltare a copilului și asigurarea cu studii și activități extra școlare.

Instanța menționează că, conform normelor naționale reiterate supra, precum și ținând cont de reglementările internaționale ce țin de drepturile copiilor se implică necesitatea respectării și asigurării primordial a drepturilor și intereselor copilului. Astfel, pentru asigurarea aspectului dat, legea indică despre necesitatea participării obligatorii a ambilor părinți la întreținerea copilului minor, indiferent de faptul cu cine domiciliază acesta. Respectiv, este și în obligația părintelui ce locuiește separat de copilul minor să participe la întreținerea copilului minor, și, aportul dat trebuie să fie unul continuu și constant, nu ocazional și anticipat de solicitări din partea părintelui cu care domiciliază copilul minor și/sau a copilului nemijlocit cu argumentarea necesității date.

Totodată, instanța notează că, norma art.76 Codul familiei, stabileşte că, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

La caz, conform cererii de chemare în judecată, reclamanta invocă suma pensiei de întreținere a copilului minor de 7000 lei lunar dat fiind că, pârâtul nu are un salariu oficial pe teritoriul Republicii Moldova, dar lucrează peste hotarele țării, având un venit.

În ședința de judecată pârâtul a indicat despre faptul că, locuiește în Germania, unde nu lucrează oficial. Deși, reclamanta a susținut contrariu, probe concrete, prin prisma art.118 CPC, referitor la faptul că, pârâtul ar activa și ar înregistra un venit oficial și mărimea acestuia, instanței nu a prezentat.

În așa condiții, instanța menționează că, se înregistrează condițiile de stabilire a pensiei de întreținere în mărime fixă, când reclamanta nu a prezentat probe care să demonstreze raporturile de muncă ale pârâtului și mărimea veniturilor acestuia. Aceasta și în situația în care, la materialele dosarului este prezentat extrasul din Registrul persoanelor juridice(f.d.14-15) din care rezultă deținerea de către pârât a unei întreprinderi, dar careva acte referitor la activarea întreprinderii date și veniturile obținute din activitatea dată nu au fost prezentate. Iar, doar înregistrarea unei întreprinderi, nu implică și activitatea ei și a veniturilor din aceasta. Mai mult că, ambele părți susțin că, pârâtul domiciliază în altă țară. Respectiv, faptul deținerii unei întreprinderi nu poate determina instanța de judecată de a stabili pensie de întreținere în mărime de cote părți din veniturile pârâtului, odată ce nu s-a prezentat proba referitor la aceste venituri, iar aceasta implică lipsa lor, și, în așa mod ar fi în detrimentul copilului minor stabilirea unei astfel de pensie de întreținere – cote părți din veniturile pârâtului.

Așa fiind rezonabil, și primordial în interesul copilului minor, instanța indică despre necesitatea stabilirii pensiei de întreținere conform art.76 Codul familiei în mărime fixă.

Cu referire la cuantumul acesteia, instanța menționează că, conform cererii de chemare în judecată reclamanta invocă suma de 7000 lei.

Instanța reiterează că, conform normelor legale citate supra ambii părinți urmează să participe, în mod egal, la întreținerea copilului minor, și, reținând necesitățile pentru întreținerea și dezvoltarea unui copil minor, raportate la aportul ambilor părinți, se constată rezonabilitatea sumei de 7000 lei cu titlu de pensie pentru întreținerea copilului minor. Suma dată urmează să asigure respectarea drepturilor atât copilului minor, a părților, precum și să asigure întreținerea și dezvoltarea acestuia corespunzătoare. Aceasta și în situația în care, pârâtul nu a negat necesitatea achitării unei pensii de întreținere pe care a indicat-o că, trebuie să corespundă necesitărilor copilului raportat la aportul ambilor părinți. Și, deși, inițial indica că, suma de 7000 lei este una prea mare pentru întreținerea copilului minor, în cadrul explicațiilor, a indicat despre posibilitatea de a fi necesară o astfel de sumă pentru întreținerea copilului minor. În aceste circumstanțe instanța a reținut poziția pârâtului ca o recunoaștere a sumei solicitate de reclamantă.

Astfel, instanța indică că, suma de 7000 lei este una rezonabilă și proporțională situației în litigiul în speță, care implică admiterea acțiunii în această

parte și dispunerea încasării sumei date lunar de la momentul depunerii acțiunii până la atingerea majoratului copilului minor.

Instanța menționează că, la examinarea litigiului pîrîtul a indicat despre acordarea copilului a hainelor a cărorva sume de bani și a altor necesități la solicitarea reclamantei și a copilului minor, în acest sens fiind prezentate mai multe acte și corespondență a părților și a pârâtului cu copilul minor. Dar, instanța indică că, aportul părinților, mai ales a celui care locuiește separat nu trebuie să fie unul periodic, or copilul are necesități permanente, astfel acest aport trebuie să fie unul stabil, acordat la o anumită perioadă – lunar, ce asigură copilului o stabilitate și circumstanțe de a determina necesitățile sale și posibilitatea de a le acoperi. Astfel, faptul că, anterior pârâtul a participat, periodic, la întreținerea copilului minor, nu poate determina soluția instanței de încasare a pensiei de întreținere în sumă de 7000 lei, or așa cum s-a indicat și supra astfel copilul va avea o certitudine și stabilitate, fără să fie necesar ca de fiecare dată să solicite acest aport. La fel faptul că, a participat anterior cu anumite sume, haine și alte necesități nu exclude încasarea sumei de la momentul depunerii acțiunii, or aporturile date nu implicau suma pe care instanța a considerat-o proporțională la caz de 7000 lei.

În concluzia celor indicate supra, instanța va admite cererea în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 7000 lei lunar ce se va impune de la data depunerii acțiunii – 18.12.2024, până la atingerea majoratului copilului minor, aceasta fiind o sumă ce este prioritar în interesul copilului și care asigură necesitățile acestuia, ținând cont de obligația aportului ambilor părinți. Contrar sumelor invocate și acordate de pîrît pe periodic, care nu pot să asigure aspectele abordate.

Cu referire la a doua solicitare a reclamantei de încasare a pensiei de întreținere în mărime fixă și sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75, se menționează următoarele.

Într-adevăr norma art.76 CPC, stabilește posibilitatea încasării pensiei de întreținere *într-o sumă bănească fixă plătită* lunar sau, *concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75*. Dar, instanța indică că, aplicarea concomitentă și a pensiei în cote părți din salariu, este posibilă în cazul existenței salariului și/sau unui venit oficial a pârâtului. La caz, așa cum s-a menționat supra, deși, reclamanta invocă existența unui venit stabil și oficial al pârâtului în statul unde își are stabilit domiciliu, probe în acest sens nu a prezentat, respectiv, în așa condiții instanța conchide despre imposibilitatea aplicării concomitente a acestor modalități de încasare a pensiei de întreținere, și, respingerea cererii în această parte.

Cu referire la indexarea pensiei de întreținere, se menționează următoarele.

Norma art.108 Codul familiei, prevede că, pensia de întreţinere, stabilită de instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă, se indexează în cazurile şi în modul stabilit de lege. Iar, dat fiind lipsa unui mecanism în acest sens a fost emisă hotărârea Curții Constituționale nr.***** din data de 15.10.2024 în care acest mecanism a fost stabilit conform mecanismului de indexare stabilit pentru pensiile din sistemul public reglementat de articolul 13 alin.(2) din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998.

Instanța menționează că, norma art.108 codul familiei în coraborare cu art.253 CPC, implică posibilitatea indexării sumelor după stabilirea lor de către instanță. Adică beneficiarul, ulterior, în cazul existenței circumstanțelor pentru aceasta poate, pretinde indexarea sumelor stabilite anterior prin hotărâri judecătoreşti, dar nu concomitent cu stabilirea sumei.

Mai mult decât atât, cu titlu suplimentar, instanța menționează că, pentru instituția pensiei de întreținere, pentru aducerea sumei stabilite la nivelul realității cotidiene, partea mai poate beneficia și de prevederile art.110 codul familiei. Iar, în cazul indexării sumei date, ar putea fi apreciată ca imposibil de aplicat instituția modificării cuantumului pensiei de întreținere, ceea ce ar putea fi în detrimentul copilului minor, și, ce este inadmisibil.

Astfel, în concluzia celor indicate supra, când expres normele citate implică posibilitatea indexării sumei încasate (inclusiv cu titlu de pensie de întreținere) ulterior încasării și nu odată cu aceasta, și, când, în așa mod, instanța consideră că, partea ar putea fi lipsită de dreptul conform art.110 codul familiei, ceea ce este în detrimentul copilului minor, se indică despre respingerea acțiunii în partea indexării sumei stabilite pentru pensie de întreținere.

Referitor la solicitarea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța va admite parțial solicitarea dată, după cum urmează.

În conformitate cu art.96, alin.(1)-(1/1)CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În ședința de judecată reclamanta a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată – cheltuieli de asistență juridică invocând suma conform actului de la f.d.87 în sumă de 10650, achitată conform actelor de transfer din data de 13.12.2024(f.d.88, 89) și 12.02.2025(f.d.90)

Instanța menționează că, într-adevăr în ședința de judecată reclamanta a fost asistată de un avocat și la materialele dosarului a fost prezentat bonul de plată prin care se confirmă suportarea de către reclamantă a cheltuielilor pentru asistență juridică. Dar, instanța indică că, suma dată raportată la circumstanțele cauzei nu

implică elementele stabilite de lege - reale, necesare şi rezonabile cazului ținând cont de lucrul efectiv efectuat de avocat, care s-a raportat la întocmirea cererii, pregătirea actelor și prezența într-o singură ședință de judecată. Iar, corespunzătoare în acest sens ar fi suma de 8000 lei, care este una reală, necesară și în special proporțională lucrului efectuat, și, care urmează a fi restituită reclamantei. Aici, instanța indică că, conform abordărilor CtEDO la acest capitol, instanța nu neagă posibilitatea unui avocat de a-și aprecia lucrul într-un anumit mod ținând cont de limita rezonabilului, doar că, partea care îl contactează își asumă riscul de a nu-i fi compensate integral aceste cheltuieli.

Astfel, în concluzie instanța menționează că, reale, necesare și proporțional lucrului efectuat pentru caz este suma de 8000 lei care și va fi încasată de la pârât în beneficiul reclamantei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

La fel, în calitate de cheltuieli de judecată reclamanta a invocat și taxa de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 200 lei(f.d.2), care prin prisma aart.94CPC, instanța consideră necesar de a fi compensată acesteia fiind prezente premisele legale în acest sens.

Totodată, în temeiul art.98, alin.(1) CPC, de la pârât se va încasa în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3069,97 lei ce constituie taxa de stat pentru solicitarea de încasare a pensiei de întreținere de la care reclamanta a fost scutită, prin efectul legii, apreciind cuantumul conform formulei de la pct.1.1. din anexa nr. 1 a legii taxei de stat, raportat la suma pensiei de întreținere a copilului minor admisă.

În concluzia celor indicate supra, instanța reiterează soluția la caz de admitere parțială a acțiunii cu dispunerea încasării de la pârât în beneficiul reclamantei a pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime fixă de 7000 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii - 18.12.2024, până la atingerea majoratului copilului minor, cu compensarea pentru reclamantă a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 8200 lei alcătuite din suma de 8000 lei - cheltuielile de asistență juridică parțial și suma de 200 lei – taxa de timbru achitată la depunerea acțiunii. Și, de la pârât, prin prisma art.98 CPC se va dispune încasarea taxei de stat ținând cont și de prevederile art.87, alin.(1), lit.c)CPC cu aplicarea formulei prevăzute de legea taxei de stat.

Iar, în rest, acțiunea se va respinge, când premise pentru încasarea concomitentă a pensiei de întreținere și în cote părți din venituri nu se atestă, nefiind prezentate probe ce ar confirma existența veniturilor oficiale ale pârâtului, și lipsa temeiurilor de indexare a sumei încasate, odată ce instanța consideră că,

această instituție nu poate fi aplicată concomitent cu încasarea sumei, ci doar ulterior.

În conformitate cu prevederile art.art.212, *****6, *****8-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăște

Acțiunea la cererea de chemare în judecată a lui Suman Olesea împotriva lui Suman Ion privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se încasează de la Suman Ion - a.n.*****, c/p *****, domiciliat în or.*****, str.***** ***** în beneficiul lui Suman Olesea – a.n.*****, c/p *****, domiciliată în mun.Chișinău, bd.***** pensie pentru întreținerea copilului minor ***** – a.n.04.02.2012 în sumă de 7000(șapte mii) lei lunar, începând cu data de 18.12.2024, până la atingerea majoratului copilului minor.

Se încasează de la Suman Ion - a.n.*****, c/p *****, domiciliat în or.*****, str.***** ***** în beneficiul lui Suman Olesea – a.n.*****, c/p *****, domiciliată în mun.Chișinău, bd.***** cheltuielile de judecată în sumă totală de 8200(opt mii două sute) lei – alcătuite din suma de 8000 lei - cheltuielile de asistență juridică parțial și suma de 200 lei – taxa de timbru achitată la depunerea acțiunii.

Se încasează de la Suman Ion - a.n.*****, c/p *****, domiciliat în or.*****, str.***** ***** în beneficiul statului taxa de stat pentru solicitarea privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 3069(trei mii șaizeci și nouă) lei 97 bani.

În rest, în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor în cotă parte din salariu și/sau alte venituri și indexarea sumei fixe și parțial de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, se execută imediat, dar cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei
judecătorul Iraida Secrieru-Coșleț